

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року №384
(у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України
від 05 червня 2013 року №683)

Форма № Н – 3.03

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

ПРОГРАМА

НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРАВО (ТРУДОВЕ ПРАВО)»

підготовки бакалавр

напряму 6.030601 «Менеджмент»

ПП 1.3

Харків
ХНУМГ
2014 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Харківським національним університетом міського господарства
імені О. М. Бекетова

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: доцент Т. А. Коляда

Обговорено та схвалено на Президії НМК з менеджменту і
адміністрування.

Протокол № 22 від 22. 04. 2009 р.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «ПРАВО (Трудове право)» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є правовідносини у сфері найманої праці.

Міждисциплінарні зв'язки: політологія, історія України, управління персоналом, правознавство, адміністративне право, господарське право.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Предмет, джерела, принципи та правовідносини у трудовому праві України.
2. Трудовий договір та його реалізація.
3. Відповідальність у трудовому праві. Забезпечення й захист прав і інтересів суб'єктів трудового права.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни «Право (Трудове право)» полягає у засвоєнні студентами обсягу знань, що формують юридичне мислення; набуття навичок щодо застосування теоретичних правових знань у практичних управлінських ситуаціях, а також навичок самостійної роботи, необхідних для подальшого поглиблення й своєчасного оновлення професійних менеджерських знань, формування правосвідомості і правової культури у майбутніх працівників ділової еліти.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Право (Трудове право)» є набуття студентами таких знань та навичок:

знати та вміти аналізувати норми трудового законодавства, їх вплив на стратегічне планування;

застосовувати норми трудового права у практичних ситуаціях при роботі з кадровими ресурсами, профспілками, партнерами, державними органами;

правильно користуватися правовою термінологією, працювати з договорами, звітністю та іншою кадровою документацією;

будувати свою управлінську діяльність на принципах, що закріплені в діючому трудовому законодавстві.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- як діяти та бути в конкретних практичних ситуаціях в управлінських відносинах і передбачають теоретичну та практичну підготовку з таких питань:

- поняття трудового права як галузі права України та його місце в системі права України;

- поняття і класифікація джерел трудового права;

- правові форми працевлаштування;

- правове регулювання колективного і трудового договорів;

- робочий час та час відпочинку;
- порядок оплати праці;
- охорона праці;
- дисциплінарна та матеріальна відповідальність;
- трудові спори та порядок їх вирішення;
- контроль за дотриманням законодавства про працю.
- знання і навички в галузі трудового права на основі розгляду управлінських ситуацій;
- орієнтуватися у чинному трудовому законодавстві, правильно його тлумачити і застосовувати на практиці при розробці комплексного підходу управління;
- визначати цілі, завдання, принципи, інструментарій трудового права;
- керуватись нормами і принципами діючого трудового законодавства і локальних нормативних актів у адміністративній та управлінській діяльності, при розробці трудових ресурсів;
- зважати на юридичні обмеження в процесі стратегічного планування;
- усвідомлювати свою професійну приналежність, зважаючи на отриманні знання трудових норм, які уявляють собою основу управління;
- аналізувати і прораховувати управлінську ситуацію на підприємстві з юридичної точки зору.

вміти :

- застосовувати чинне трудове законодавство в управлінській діяльності при підборі і призначенні службовців, в питаннях оцінки трудової діяльності працівників;
- укладати і змінювати трудові договори, а також припиняти їх дію;
- складати проекти колективних договорів, враховуючи оцінку існуючих ресурсів і майбутніх потреб працівників;
- вирішувати колективні та індивідуальні трудові спори, що можуть виникнути в менеджерській діяльності;
- складами висновки і подавати пропозиції щодо правомірності накладення матеріальної та дисциплінарної відповідальності;
- взаємодіяти з державними органами, що здійснюють нагляд за дотриманням законодавства про працю.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 54 години / 1.5 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Предмет, джерела, принципи та правовідносини у трудовому праві України.

Тема 1. Поняття, предмет та значення трудового права. Джерела трудового права.

Поняття та предмет трудового права. Метод правового регулювання та його ознаки. Функції трудового права. Поняття принципів трудового права та їх класифікація. Система трудового права. Поняття джерел трудового права, їх види. Суб'єкти трудового права: поняття та види.

Тема 2. Колективні договори і угоди.

Поняття та значення колективного договору. Сфера укладення колективних договорів. Сторони колективного договору. Строк дії колективного договору. Зміст колективного договору. Порядок укладення та реєстрація колективного договору. Контроль за виконанням колективного договору.

Змістовий модуль 2. Трудовий договір та його реалізація.

Тема 1. Укладення трудового договору.

Поняття та сторони трудового договору. Зміст трудового договору. Письмова й усна форми трудового договору. Строк трудового договору. Юридичні гарантії при прийомі на роботу. Обмеження при прийнятті на роботу. Порядок укладення трудового договору. Документи, що подаються при укладенні. Строк випробування. Види трудових договорів. (тимчасові, сезонні, суміщення, сумісництво, контракт).

Тема 2. Зміна трудового договору.

Переведення на іншу роботу: поняття, класифікація переведень. Переміщення на інше робоче місце. Зміна істотних умов праці.

Тема 3. Припинення трудового договору.

Загальні підстави припинення трудового договору, їх класифікація. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу. Інші підстави розірвання трудового договору. Порядок звільнення і проведення розрахунку. Вихідна допомога.

Тема 4. Робочий час і час відпочинку.

Поняття та види робочого часу. Режим робочого часу. Надурочна робота. Поняття та види часу відпочинку. Види відпусток і порядок їх надання.

Тема 5. Оплата праці. Гарантійні та компенсаційні виплати.

Поняття і структура заробітної плати. Системи оплати праці (тарифна, відрядна, погодинна). Порядок виплати заробітної плати. Поняття та види гарантійних виплат. Поняття та види компенсаційних виплат.

Змістовий модуль 3. Відповідальність у трудовому праві. Забезпечення й захист прав і інтересів суб'єктів трудового права.

Тема 1. Дисципліна праці. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору.

Поняття дисципліни праці та засоби її забезпечення. Внутрішній трудовий розпорядок. Заохочення. Поняття, види та підстави дисциплінарної відповідальності. Поняття та функції матеріальної відповідальності. Підстави і умови матеріальної відповідальності. Види матеріальної відповідальності.

Тема 2 . Охорона праці. Трудові спори. Нагляд і контроль за додержанням трудового законодавства.

Поняття та зміст охорони праці. Організація охорони праці на підприємстві. Поняття, види та причини трудових спорів. Індивідуальні трудові спори. Колективні трудові спори. Система органів, що здійснюють розгляд трудових спорів. Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю.

3. Рекомендована література

Базова

1. Прокопенко В. І. Трудове право України: Підручник. – Х.: Консум, 1998. – 480 с.
2. Чанышева Г. И., Болотина Н. Б. Трудовое право Украины: Учебник. – Х.: Одиссей, 1999. – 480 с.
3. Трудовое право в вопросах и ответах: Уч.-справ. пособие / Под ред. В. В. Жернакова. – Х.: Одиссей, 2004. – 624 с.
4. Венедиктов В. С. Трудовое право Украины: Уч. пособие. – Х.: Консум, 2004.
5. Трудове право України. Академічний курс: Підручник / За ред. П. Д. Пилипенка. – К., 2004.
6. Прилипко С. М., Ярошенко О. М. Трудове право України: Підручник. – Х.: Видавництво «Фінн», 2009. – 728 с.
7. Зуб І. В., Ротань В. Г., Сонін О. Є. Науково-практичний коментар законодавства України про працю. – К., 2010. – 679 с.

Допоміжна

8. Конституція України [Текст] : зі змінами та доповненнями : [прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р.] // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – С. 141.
9. Кодекс законів про працю України : закон України від 10.12.1971 № 322-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
10. Закон України «Про відпустки» від 15.11.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 2. – Ст. 4.
11. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 17. – Ст. 121.

12. Закон України «Про охорону праці» // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 49. – Ст. 668.

13. Закон України «Про колективні договори і угоди» від 07.01.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 36. – Ст. 361.

14. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» від 15 вересня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 45. – Ст. 379.

Інформаційні ресурси РЕСУРСИ МЕРЕЖІ INTERNET

18. <http://rada.gov.ua/> - офіційний сайт Верховної Ради України

19. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний сайт Кабінету Міністрів України

20. <http://www.president.gov.ua> - офіційне представництво Президента України

21. <http://eprints.kname.edu.ua/> - цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – не передбачено

5. Засоби діагностики успішності навчання - тестові завдання, запитання для індивідуальної роботи студентів.

Навчальне видання

Програма нормативної навчальної дисципліни

«Право (Трудове право)»

підготовки бакалавр

напряму 6.030601 «Менеджмент»

Розробник: **КОЛЯДА** Тетяна Анатоліївна

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Ю. Ю. Конюшенко*

План 2013, поз. 278 а

Підп. до друку 30.10.2013 р.

Друк на ризографі

Тираж 1 пр.

Формат 60x84/16

Ум. друк. арк. 0,3

Зам. № 9573

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4705 від 28.03.2014 р.